

13.06.2019

Kokousaika Torstai 13.06.2019 kello 8:15 - 10:15

Kokouspaikka Toinen linja 7, 5. krs. nh. Kisko

Läsnä

Jäsenet

Rissanen, Laura

puheenjohtaja

poistui 10:10, poissa 120-121§
varapuheenjohtaja

Suoranta, Anu
Hillman, Perttu
Karhu, Jessica
Loman, Stefan

saapui 8:18, poissa: 97§
poistui 8:45, saapui 8:52, poissa
100-111§

Luoma, Tuomo
Sivonen, Sameli
Stranius, Leo
Sutton, Kirsi Maria

saapui 8:27, poissa: 97§

Muut

Jurva, Toni
Kuukankorpi, Arttu
Lehmuskoski, Ville
Lähdetie, Artturi
Mutka, Rain

yksikön johtaja

yksikön johtaja

toimitusjohtaja

yksikön johtaja

hallintopäällikkö

poistui 10:05, poissa 120-121§

Rajakallio, Karoliina
Sikkilä, Kaisa
Turpela, Heidi
Hartonen, Ari

yksikön johtaja

tiedottaja

lakimies

henkilöstön edustaja

poistui 8:40, paikalla: 97-98§

Honkala, Anneli

henkilöstön edustaja

poistui 8:40, paikalla: 97-98§

Hägg, Matts

asiantuntija

poistui 8:40, paikalla: 97-98§

Koponen, Ari

henkilöstön edustaja

poistui 8:40, paikalla: 97-98§

Metsäketo-Korpelainen, Tuula

henkilöstön edustaja

poistui 8:40, paikalla: 97-98§

Puheenjohtaja

Laura Rissanen

97-119 §

13.06.2019

	Anu Suoranta	120-121 §
Esittelijät		
	Ville Lehmuskoski	toimitusjohtaja 97-105 §
	Artturi Lähdetie	yksikön johtaja 106-117 §
	Toni Jurva	yksikön johtaja 118-121 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Heidi Turpela	lakimies 97-121 §

13.06.2019

---

§	Asia	
97	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
98	Asia/2	Katsaus henkilöstöohjelman ja työhyvinvoinnin toimenpiteiden etene- miseen
99	Asia/3	Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtajan sijaisten määrääminen
100	Asia/4	Liikenneliikelaitoksen tarveselvitykseen perustuvan hankesuunnitel- man hyväksymistä koskevan toimivallan siirtäminen
101	Asia/5	Liikenneliikelaitoksen muun kuin tilahanketta koskevan suunnitelman hyväksymistä koskevan toimivallan siirtäminen
102	Asia/6	Hankintoihin liittyvän toimivallan siirtäminen liikenneliikelaitoksessa
103	Asia/7	Liikenneliikelaitoksen investointeja ja muita pitkävaikutteisia menoja koskevan toimivallan siirtäminen
104	Asia/8	Liikenneliikelaitoksen palvelujen hinnoittelua ja myyntiä koskevien so- pimusten päättämistä koskevan toimivallan siirtäminen
105	Asia/9	Liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevien maa-alueiden, tilojen ja lait- teiden vuokralle antamista ja muuta käyttöön luovuttamista koskevan toimivallan siirtäminen
106	Asia/10	LVI-valvontajärjestelmän ala-asemien uusinta
107	Asia/11	Telakkarannan raitiotien katu- ja ratatyöt välillä Bulevardi - Eiranranta
108	Asia/12	Kruunusillat -raitioyhteys välillä Nihti-Kruunuvuorenranta /hankeosuut- ta koskevien rakennesuunnitelmien lisätyötilaus
109	Asia/13	Ruoholahden sähkönsyöttöaseman louhintaurakan hankinta
110	Asia/14	HKL:n ja Länsimetro Oy:n kiinteistöissä suoritettavien lämpö-, vesi- ja viemäritöiden tilaaminen puitejärjestelyinä
111	Asia/15	Laajasalon raitiovaunuvarikon hankesuunnittelun hankinta
112	Asia/18	Raitiotieurakka Atlantinkadulla, välillä Välimerenkatu-Madeirasaukio
113	Asia/16	Informaatio Ruhan raitiotievarikon projektin hankesuunnitelmasta ja aikataulutilanteesta
114	Asia/17	Kampin metroaseman peruskorjaus, hankkeen valmistelu
115	Asia/19	M300-metrojunien optiohankinta, hankesuunnitelma

13.06.2019

116	Asia/20	Raide-Jokerin raitiovaunuvarikon rakentamisen option käyttöönotto
117	Asia/21	Roihupellon bussivarikon rakentaminen
118	Asia/22	HKL:n hallinnoimien eräiden kiinteistöjen siivouspalveluiden tilaaminen toiselle optiokaudelle
119	Asia/23	Kiinteistöjen ulkopuhtaanapito- ja talvikunnossapitopalvelujen hankinta toiselle optiokaudelle
120	Asia/24	Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat
121	Asia/25	Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

§ 97

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Lomanin ja Suttonin sekä varatarkastajiksi jäsenet Luoman ja Hillmanin.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 98

Katsaus henkilöstöohjelman ja työhyvinvoinnin toimenpiteiden etenemiseen

HEL 2019-000750 T 01 04 05

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi saadun informaation.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Matts Hägg, henkilöstöpäällikkö, puhelin: 310 34747
matts.hagg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vuonna 2019 HKL:ssä erityisen huomion kohteena on henkilöstöhyvinvoinnin kehittäminen eri keinoin niin, että organisaation potentiaali ja energia voidaan mahdollisimman täysimääräisesti kohdentaa tavoitteiden saavuttamiseen.

Johtokunnan kokouksessa 7.2.2019 annettiin yksityiskohtainen selostus keskeisimpien työhyvinvoinnin kehittämiseen suunnitelluista toimenpiteistä vuonna 2019 ja sovittiin, että työhyvinvointiin liittyvistä toimenpiteistä raportoidaan johtokunnalle neljännesvuosittain. Kokoukseen on pyydetty paikalle myös henkilöstöryhmien edustus.

HKL:n henkilöstöohjelman eteneminen

HKL:n henkilöstöohjelmalla pyritään kehittämään henkilöstön työhyvinvointia. Vuoden 2019 henkilöstöohjelman keskeiset toimenpidekokonaisuudet liittyvät johtamiseen, sujuvaan toimintakulttuuriin sekä osaamisen ja työskentelymenetelmien kehittämiseen. Henkilöstöohjelma on laaja perusrunko HKL:n työhyvinvoinnin kehittämiseksi. Kokouksessa annetaan tarkempi selostus vuoden 2019 henkilöstöohjelman toimenpiteistä.

13.06.2019

Organisaatiokulttuurin ja esimiestyön kehittämisohjelma (Samalla Radalla -valmennus)

HKL:lla on tammikuussa 2019 käynnistetty valmennusohjelma, jonka tavoitteena on saada aikaan merkittävä kehitys kannustavan työympäristön, ratkaisuhakuisuuden, vastuun kantamisen ja ”tekemisen meiningin” lisäämiseksi. Lisäksi ohjelmalla pyritään antamaan esimiehille konkreettisia valmiuksia onnistua paremmin esimiestyön haasteissa ja kannustavuudessa. Valmennusohjelma jatkuu maaliskuulle 2020 ja HKL:n omien resurssien lisäksi hyödynnetään merkittävästi myös ulkopuolista asiantuntija-apua. Valmennusohjelman etenemisestä annetaan tarkempi selostus kokouksessa.

Tilannekatsaus muihin työhyvinvointia edistäviin toimenpiteisiin

Henkilöstön työhyvinvointia edistetään HKL:lla vuonna 2019 monilla erilaisilla toimenpiteillä, joiden etenemistä selostetaan kokouksessa tarkemmin.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Matts Hägg, henkilöstöpäällikkö, puhelin: 310 34747
matts.hagg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 04.04.2019 § 56

HEL 2019-000750 T 01 04 05

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi saadun informaation.

07.02.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tero Hagberg, liikennepäällikkö, puhelin: 310 34774
tero.hagberg(a)hel.fi

13.06.2019

Asia/2

Matts Hägg, henkilöstöpäällikkö, puhelin: 310 34747
matts.hagg(a)hel.fi

13.06.2019

Asia/3

§ 99

Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtajan sijaisten määrääminen

HEL 2017-006797 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti, että liikenneliikelaitoksen toimitusjohtajan estyneenä tai poissa ollessa tämän sijaisina toimivat seuraavassa sijaantulojärjestyksessä:

Infra ja kalusto -yksikön johtaja Artturi Lähdetie

Liikennöintiyksikön johtaja Arttu Kuukankorpi

Talous ja toiminnanohjaus -yksikön johtaja Karoliina Rajakallio

Kunnossapitoyksikön johtaja Toni Jurva

Henkilöstö ja liiketoiminnan tuki -yksikön vs. hallintojohtaja Rain Mutka

Tätä päätöstä noudatetaan 1.6.2019 alkaen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.06.2019

Asia/3

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 13.06.2017 § 5

HEL 2017-006797 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti, että liikenneliikelaitoksen toimitusjohtajan estyneenä tai poissa ollessa tämän sijaisina toimivat seuraavassa sijaantulojärjestyksessä:

- Yhteiset palvelut -yksikön hallintojohtaja Yrjö Judström
- Infra ja kalusto -yksikön johtaja Artturi Lähdetie
- Liikennöintiyksikön johtaja Arttu Kuukankorpi
- Toiminnanohjausyksikön johtaja Karoliina Rajakallio
- Kunnossapitoyksikön johtaja Toni Jurva
- Yhteiset palvelut -yksikön hallintopäällikkö Rain Mutka

Tätä päätöstä noudatetaan 13.6.2017 alkaen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Heli Hietala, lakimies, puhelin: 310 35710
heli.hietala(a)hel.fi

13.06.2019

Asia/4

§ 100

Liikenneliikelaitoksen tarveselvitykseen perustuvan hankesuunnitelman hyväksymistä koskevan toimivallan siirtäminen

HEL 2017-006746 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti siirtää hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 mom:n mukaista liikenneliikelaitoksen johtokunnan yleistoimivaltaa tarveselvityksen hyväksymisestä sekä tarveselvitykseen perustuvan hanke- tai muun suunnitelman hyväksymisestä seuraavasti:

- Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää liikenneliikelaitoksen useampaa yksikköä koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä.
- Liikenneliikelaitoksen henkilöstö ja liiketoiminnan tuki -yksikön johtaja, infra- ja kalustoyksikön johtaja, liikennöintiyksikön johtaja, kunnossapitoyksikön johtaja tai talous ja toiminnanohjaus -yksikön johtaja päättää yksikkönsä osalta liikenneliikelaitoksen hanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä.

(hallintosääntö 11 luvun 1 § 2 mom. 1 kohta)

- Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää liikenneliikelaitoksen tarveselvitykseen perustuvan hanke- tai muun suunnitelman hyväksymisestä, kun hankkeen arvonlisäveroton kokonaiskustannusarvio on enintään 1.000.000 euroa.
- Liikenneliikelaitoksen henkilöstö ja liiketoiminnan tuki -yksikön johtaja, liikennöintiyksikön johtaja, kunnossapitoyksikön johtaja, infra- ja kalustoyksikön johtaja tai talous ja toiminnanohjaus -yksikön johtaja päättää yksikkönsä osalta tarveselvitykseen perustuvan hanke- tai muun suunnitelman hyväksymisestä, kun hankkeen arvonlisäveroton kokonaiskustannusarvio on enintään 300.000 euroa.

(hallintosääntö 11 luvun 1 § 2 mom. 1 kohta)

Tätä päätöstä noudatetaan 1.6.2019 alkaen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 53250
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Toinen linja 7 A
Helsinki 53

Puhelin
3101071
Faksi

Y-tunnus

Tilinro

Alv.nro

13.06.2019

Asia/4

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Ao. henkilöt
Yksiköiden sihteerit
Hankinta
Hallintopäällikkö

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Ao. henkilöt
Yksiköiden sihteerit
Hankinta
Hallintopäällikkö

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 13.06.2017 § 7

HEL 2017-006746 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti siirtää hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 mom:n mukaista liikenneliikelaitoksen johtokunnan yleistoimivaltaa päätti tarveselvityksen hyväksymisestä sekä tarveselvitykseen perustuvan hanke- tai muun suunnitelman hyväksymisestä seuraavasti:

- Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää liikenneliikelaitoksen useampaa yksikköä koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä.

13.06.2019

- Liikenneliikelaitoksen yhteiset palvelut -yksikön hallintojohtaja, infra- ja kalustoyksikön johtaja, liikennöintiyksikön johtaja, kunnossapitoyksikön johtaja tai toiminnanohjausyksikön johtaja päättää yksikkönsä osalta liikenneliikelaitoksen hanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä.

(hallintosäntö 11 luvun 1 § 2 mom. 1 kohta)

- Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää liikenneliikelaitoksen tarveselvitykseen perustuvan hanke- tai muun suunnitelman hyväksymisestä, kun hankkeen arvonlisäveroton kokonaiskustannusarvio on enintään 1.000.000 euroa.
- liikenneliikelaitoksen yhteiset palvelut -yksikön hallintojohtaja, liikennöintiyksikön johtaja, kunnossapitoyksikön johtaja, infra- ja kalustoyksikön johtaja tai toiminnanohjausyksikön johtaja päättää yksikkönsä osalta tarveselvitykseen perustuvan hanke- tai muun suunnitelman hyväksymisestä, kun hankkeen arvonlisäveroton kokonaiskustannusarvio on enintään 300.000 euroa.

(hallintosäntö 11 luvun 1 § 2 mom. 1 kohta)

Tätä päätöstä noudatetaan 13.6.2017 alkaen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Heli Hietala, lakimies, puhelin: 310 35710
heli.hietala(a)hel.fi

§ 101

Liikenneliikelaitoksen muun kuin tilahanketta koskevan suunnitelman hyväksymistä koskevan toimivallan siirtäminen

HEL 2017-006756 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti siirtää hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 mom:n mukaista liikenneliikelaitoksen johtokunnan yleistoimivaltaa muun kuin tilahanketta koskevan suunnitelman hyväksymisestä seuraavasti:

- Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää muuta kuin tilahanketta koskevan hanke- ja muun suunnitelman hyväksymisestä, kun hankkeen suunnitelman mukainen arvonnlisäveroton kokonaiskustannusarvio on enintään 1.000.000 euroa;
- liikenneliikelaitoksen henkilöstö ja liiketoiminnan tuki -yksikön johtaja, liikennöintiyksikön johtaja, kunnossapitoyksikön johtaja, infra- ja kalustoyksikön johtaja tai talous ja toiminnanohjaus -yksikön johtaja päättää yksikkönsä osalta muuta kuin tilahanketta koskevan hankesuunnitelman hyväksymisestä, kun hankkeen suunnitelman mukainen arvonnlisäveroton kokonaiskustannusarvio on enintään 300.000 euroa.

(hallintosääntö 11 luvun 1 § 2 mom. 1 kohta)

Tätä päätöstä noudatetaan 1.6.2019 alkaen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Ao. henkilöt
Yksiköiden sihteerit
Hankinta
Hallintopäällikkö

13.06.2019

Asia/5

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Ao. henkilöt
Yksiköiden sihteerit
Hankinta
Hallintopäällikkö

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 13.06.2017 § 8

HEL 2017-006756 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti siirtää hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 mom:n mukaista liikenneliikelaitoksen johtokunnan yleistoimivaltaa päätti muun kuin tilahanketta koskevan suunnitelman hyväksymisestä seuraavasti:

- Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää muuta kuin tilahanketta koskevan hanke- ja muun suunnitelman hyväksymisestä, kun hankkeen suunnitelman mukainen arvonlisäveroton kokonaiskustannusarvio on enintään 1.000.000 euroa;
- liikenneliikelaitoksen yhteiset palvelut -yksikön hallintojohtaja, liikennöintiyksikön johtaja, kunnossapitoyksikön johtaja, infra- ja kalustoyksikön johtaja tai toiminnanohjausyksikön johtaja päättää yksikkönsä osalta muuta kuin tilahanketta koskevan hankesuunnitelman hyväksymisestä, kun hankkeen suunnitelman mukainen arvonlisäveroton kokonaiskustannusarvio on enintään 300.000 euroa.

13.06.2019

Asia/5

(hallintosääntö 11 luvun 1 § 2 mom. 2 kohta)

Tätä päätöstä noudatetaan 13.6.2017 alkaen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Heli Hietala, lakimies, puhelin: 310 35710
heli.hietala(a)hel.fi

§ 102

Hankintoihin liittyvän toimivallan siirtäminen liikenneliikelaitoksessa

HEL 2018-006345 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti, että ylärajat, joihin liikenneliikelaitoksen palveluksessa olevien viranhaltijoiden päättämien hankintojen arvo saa kerrallaan nousta (arvonlisäveroton arvo), ovat:

Toimitusjohtaja:
- 500.000 euroa

Kunnossapitoyksikön johtaja, infra- ja kalustoyksikön johtaja ja liikennöintiyksikön johtaja kukin erikseen oman yksikkönsä hankintojen osalta:
- 300.000 euroa

Talous ja toiminnanohjaus -yksikön johtaja ja henkilöstö ja liiketoiminnan tuki -yksikön johtaja kukin erikseen oman yksikkönsä hankintojen osalta:
- 150.000 euroa

Hankintapäällikkö:
- 60.000 euroa

(Hallintosäntö 11 luvun 1 § 2 mom. 3 kohta)

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti, että liikenneliikelaitoksen työsuhteessa olevilla hankintapäällikön alaisina toimivilla seuraavilla työntekijöillä:

- hankinta-asiantuntija
- hankinta-assistentti
- hankintasuunnittelija
- ostaja
- logistiikka-asiantuntija

on oikeus hankintapäällikön vastuulla toteuttaa hankintoja, kun kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- toteutettava hankinta on työtehtävien kannalta tarpeellinen,
- liikenneliikelaitoksen tulosbudjetissa on varauduttu asianomaiseen hankintaan,

13.06.2019

- hankinnan toteutuksessa noudatetaan hankintalainsäädäntöä, hallintosääntöä, talousarvion noudattamisohjeita ja harmaan talouden torjuntaohjetta,
- toteutettavan hankinnan arvo ei ylitä 30.000 euroa (arvonlisäveroton arvo), ja
- hankinta dokumentoidaan tarkoituksenmukaisella tavalla.

(Hallintosääntö 20 luvun 8 § 3 mom.)

Samalla liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti kumota aiemmat hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 mom. 3 kohdan nojalla tekemänsä päätökset koskien hankintoja koskevan toimivallan siirtämistä.

Tätä päätöstä noudatetaan 1.6.2019 alkaen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Ao. henkilöt
Yksiköiden sihteerit
Hankinta
Hallintopäällikkö

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

13.06.2019

Asia/6

Otteet

Ote

Ao. henkilöt
Yksiköiden sihteerit
Hankinta
Hallintopäällikkö

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 13.09.2018 § 131

HEL 2018-006345 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti, että ylärajat, joihin liikenneliikelaitoksen palveluksessa olevien viranhaltijoiden päättämien hankintojen arvo saa kerrallaan nousta (arvonlisäveroton arvo), ovat:

Toimitusjohtaja:

- 500.000 euroa

Kunnossapitoyksikön johtaja, infra- ja kalustoyksikön johtaja ja liikennöintiyksikön johtaja kukin erikseen oman yksikkönsä hankintojen osalta:

- 300.000 euroa

Toiminnanohjausyksikön johtaja ja yhteiset palvelut -yksikön johtaja kukin erikseen oman yksikkönsä hankintojen osalta:

- 150.000 euroa

Hankintapäällikkö:

- 60.000 euroa

(Hallintosäntö 11 luvun 1 § 2 mom. 3 kohta)

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti, että liikenneliikelaitoksen työsuhteessa olevilla hankintapäällikön alaisina toimivilla seuraavilla työntekijöillä:

- hankinta-asiantuntija
- hankinta-assistentti
- hankintasuunnittelija
- ostaja
- logistiikka-asiantuntija

13.06.2019

on oikeus hankintapäällikön vastuulla toteuttaa hankintoja, kun kakki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- toteutettava hankinta on työtehtävien kannalta tarpeellinen,
- liikenneliikelaitoksen tulosbudjetissa on varauduttu asianomaiseen hankintaan,
- hankinnan toteutuksessa noudatetaan hankintalainsäädäntöä, hallintosäätöä, talousarvion noudattamisohjeita ja harmaan talouden torjuntaohjetta,
- toteutettavan hankinnan arvo ei ylitä 30.000 euroa (arvonlisäveroton arvo), ja
- hankinta dokumentoidaan tarkoituksenmukaisella tavalla.

(Hallintosäätö 20 luvun 8 § 3 mom.)

Samalla liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti kumota aiemmat hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 mom. 3 kohdan nojalla tekemänsä päätökset koskien hankintoja koskevan toimivallan siirtämistä.

Toimivallan siirtämistä koskevaa päätöstä noudatetaan 1.10.2018 alkaen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

13.06.2019

§ 103

Liikenneliikelaitoksen investointeja ja muita pitkävaikutteisia meno- ja koskevan toimivallan siirtäminen

HEL 2017-006765 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti siirtää hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 mom:n mukaista liikenneliikelaitoksen johtokunnan yleistoimivaltaa päätti liikenneliikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista seuraavasti:

Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää liikenneliikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista, kun investoinnin tai pitkävaikutteisen menon suunnitelman mukainen arvonlisäveroton kokonaiskustannusarvio on enintään 1.000.000 euroa;

liikenneliikelaitoksen henkilöstö ja liiketoiminnan tuki –yksikön johtaja, liikennöintiyksikön johtaja, kunnossapitoyksikön johtaja, infra- ja kalustoyksikön johtaja tai talous ja toiminnanohjaus -yksikön johtaja päättää yksikkönsä osalta liikenneliikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista, kun investoinnin tai pitkävaikutteisen menon suunnitelman mukainen arvonlisäveroton kokonaiskustannusarvio on enintään 300.000 euroa.

(Hallintosääntö 11 luvun 1 § 2 mom. 4 kohta)

Tätä päätöstä noudatetaan 1.6.2019 alkaen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Ao. henkilöt
Yksiköiden sihteerit
Hankinta
Hallintopäällikkö

13.06.2019

Asia/7

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Ao. henkilöt
Yksiköiden sihteerit
Hankinta
Hallintopäällikkö

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 13.06.2017 § 6

HEL 2017-006765 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti siirtää hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 mom:n mukaista liikenneliikelaitoksen johtokunnan yleistoimivaltaa päätti liikenneliikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista seuraavasti:

- Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää liikenneliikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista, kun investoinnin tai pitkävaikutteisen menon suunnitelman mukainen arvonlisäveroton kokonaiskustannusarvio on enintään 1.000.000 euroa;
- liikenneliikelaitoksen hallintojohtaja, liikennöintiyksikön johtaja, kunnossapitoyksikön johtaja, infra- ja kalustoyksikön johtaja tai toiminnanohjausyksikön johtaja päättää yksikkönsä osalta liikenneliikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista, kun investoinnin tai pitkävaikutteisen menon suunnitelman mukainen arvonlisäveroton kokonaiskustannusarvio on enintään 300.000 euroa.

13.06.2019

Asia/7

(Hallintosääntö 11 luvun 1 § 2 mom. 4 kohta)

Tätä päätöstä noudatetaan 13.6.2017 alkaen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Heli Hietala, lakimies, puhelin: 310 35710
heli.hietala(a)hel.fi

13.06.2019

Asia/8

§ 104

Liikenneliikelaitoksen palvelujen hinnoittelua ja myyntiä koskevien sopimusten päättämistä koskevan toimivallan siirtäminen

HEL 2017-006783 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti vahvistaa ylärajat, joihin liikenneliikelaitoksen palveluksessa olevien henkilöiden päättämien palvelujen myyntiä koskevien sopimusten arvo saa kerrallaan nousta (ilman alv), seuraavasti:

- Toimitusjohtaja 500 000 euroa
- KUPI / yksikön johtaja 300 000 euroa
- LIIK / yksikön johtaja 300 000 euroa
- INKA / yksikön johtaja 300 000 euroa
- HELI / yksikön johtaja 150 000 euroa
- TATO / yksikön johtaja 150 000 euroa
- Hankintapäällikkö alle 30 000 euroa

(Hallintosääntö 11 luvun 1 § 2 mom. 8 kohta)

Tätä päätöstä noudatetaan 1.6.2019 alkaen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Ao. henkilöt
Yksiköiden sihteerit
Hankinta
Hallintopäällikkö

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

13.06.2019

Asia/8

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Ao. henkilöt
Yksiköiden sihteerit
Hankinta
Hallintopäällikkö

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 13.06.2017 § 10

HEL 2017-006783 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti vahvistaa ylärajat, joihin liikenneliikelaitoksen palveluksessa olevien henkilöiden päättämien palvelujen myyntiä koskevien sopimusten arvo saa kerrallaan nousta (ilman alv), seuraavasti:

– Toimitusjohtaja	500 000 euroa
– KUPI / yksikön johtaja	300 000 euroa
– LIIK / yksikön johtaja	300 000 euroa
– INKA / yksikön johtaja	300 000 euroa
– YHPA / hallintojohtaja	150 000 euroa
– TO / yksikön johtaja	150 000 euroa
– Hankintapäällikkö	alle 30 000 euroa

(Hallintosääntö 11 luvun 1 § 2 mom. 8 kohta)

Tätä päätöstä noudatetaan 13.6.2017 alkaen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

13.06.2019

Asia/8

Lisätiedot

Heli Hietala, lakimies, puhelin: 310 35710
heli.hietala(a)hel.fi

§ 105

Liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevien maa-alueiden, tilojen ja laitteiden vuokralle antamista ja muuta käyttöön luovuttamista koskevan toimivallan siirtäminen

HEL 2018-000263 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti siirtää hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaista toimivaltaansa antoi vuokralle ja muuten luovuttaa käyttöön liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevia maa-alueita seuraavasti:

Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevien maa-alueiden vuokralle antamisesta sekä muuten käyttöön luovuttamisesta enintään 10 vuoden määräajaksi tai kun maa-alue luovutetaan vuokrattavaksi toistaiseksi enintään kuuden (6) kuukauden irtisanomisajoin, kun sopimuksen ennakoitu kokonaisarvo on enintään 3 miljoonaa euroa.

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti siirtää hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaista toimivaltaansa antaa vuokralle ja muuten luovuttaa käyttöön liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevia tiloja ja laitteita seuraavasti:

Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevien tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muuten käyttöön luovuttamisesta, kun tila tai laite vuokrataan enintään 10 vuoden määräajaksi tai toistaiseksi enintään kuuden (6) kuukauden irtisanomisajoin sopimuksen ennakoitun kokonaisarvon ollessa enintään 3 miljoonaa euroa.

Liikenneliikelaitoksen talous ja toiminnanohjaus -yksikön, kunnossapitoyksikön, liikennöintiyksikön, infra- ja kalustoyksikön sekä henkilöstö ja liiketoiminnan tuki -yksikön johtaja päättää liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevien, yksikön johtajan vastualueeseen kuuluvien tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muuten käyttöön luovuttamisesta, kun tila tai laite vuokrataan enintään 10 vuoden määräajaksi tai toistaiseksi enintään kuuden (6) kuukauden irtisanomisajoin sopimuksen ennakoitun kokonaisarvon ollessa enintään 1 miljoonaa euroa.

Samalla liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti kumota asiassa aikaisemmin tehdyt päätökset koskien liikenneliikelaitoksen johtokunnan hallintoon kuuluvan omaisuuden vuokralle tai muutoin käytettäväksi luovuttamista.

13.06.2019

Asia/9

Tätä päätöstä noudatetaan 1.6.2019 alkaen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Ao. henkilöt
Yksiköiden sihteerit
Hankinta
Hallintopäällikkö

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Ao. henkilöt
Yksiköiden sihteerit
Hankinta
Hallintopäällikkö

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 18.01.2018 § 4

HEL 2018-000263 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti siirtää hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaista toimivaltaansa antoi vuokralle ja muuten luovuttaa käyttöön liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevia maa-alueita seuraavasti:

Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevien maa-alueiden vuokralle antamisesta sekä muuten käyttöön luovuttamisesta enintään 10 vuoden määräajaksi tai kun maa-alue luovutetaan vuokrattavaksi toistaiseksi enintään kuuden (6) kuukauden irtisanomisajoin, kun sopimuksen ennakoitu kokonaisarvo on enintään 3 miljoonaa euroa.

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti siirtää hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaista toimivaltaansa antaa vuokralle ja muuten luovuttaa käyttöön liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevia tiloja ja laitteita seuraavasti:

Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevien tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muuten käyttöön luovuttamisesta, kun tila tai laite vuokrataan enintään 10 vuoden määräajaksi tai toistaiseksi enintään kuuden (6) kuukauden irtisanomisajoin sopimuksen ennakoitun kokonaisarvon ollessa enintään 3 miljoonaa euroa.

Liikenneliikelaitoksen toiminnanohjausyksikön, kunnossapitoyksikön, liikennöintiyksikön, infra- ja kalustoyksikön sekä yhteiset palvelut -yksikön yksikön johtaja päättää liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevien, yksikön johtajan vastuualueeseen kuuluvien tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muuten käyttöön luovuttamisesta, kun tila tai laite vuokrataan enintään 10 vuoden määräajaksi tai toistaiseksi enintään kuuden (6) kuukauden irtisanomisajoin sopimuksen ennakoitun kokonaisarvon ollessa enintään 1 miljoonaa euroa.

Samalla liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti kumota asiassa aikaisemmin tehdyt päätökset koskien liikenneliikelaitoksen johtokunnan hallintoon kuuluvan omaisuuden vuokralle tai muutoin käytettäväksi luovuttamista.

Esittelijä

toimitusjohtaja

13.06.2019

Asia/9

Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Heli Hietala, lakimies, puhelin: 310 35710
heli.hietala(a)hel.fi

§ 106 LVI-valvontajärjestelmän ala-asemien uusinta

HEL 2019-006445 T 02 08 02 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen tilaamaan suorahankintana Caverion Suomi Oy:ltä LVI-valvontajärjestelmän ala-asemien uusimisen tarjouksen 27739918.1-15 HKL alakeskus ja pistemassat; 17.12.2018 mukaisesti yhteensä enintään 580.450,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen tarvittaessa tilaamaan uusimistyön lisätöitä yhteensä enintään 87.050,00 euron (alv 0 %) kokonaishintaan.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Timo Pajari, projektipäällikkö, puhelin: 310 22519
timo.pajari(a)hel.fi
Ella Etula, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 22557
ella.etula(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Projektipäällikkö

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Nykyiset LVI-valvontajärjestelmän alakeskusmoduulit ovat elinkaarensa päässä: niille ei ole teknistä tukea eikä niitä ole saatavilla varaosiksi. Hankkeessa tullaan uusimaan nykyisen rakennusautomaatiojärjestel-

13.06.2019

män vanhentuneiden säädinyskiköiden tilalle uudet säädinyskiköt yhteensä 225 kappaletta 27 HKL:n kiinteistöön.

Rakennusautomaatiografiikkaan ei tarvitse tehdä muutoksia, vain grafiikassa olevien ohjauspisteiden ja mittaustietojen osoitteet muuttuvat. Vaihtotyön jälkeen testataan toimivatko ohjaukset, tapahtuma- ja hälytyslistan päivitykset sekä mittaustietojen toiminnot. Tehdyt muutokset piirikaavioihin ja laitteiden sijoituskuviin päivitetään HKL:n sähköiseen arkistoon.

Caverion Suomi Oy on ainoa toimittaja, joka pystyy suorittamaan työn vaatimat huolto- ja korjaustyöt sekä päivittämisen. Kyseinen rakennusautomaatiojärjestelmätuote on heidän (alunperin Computecin) itsensä kehittämä.

Erityisalojen hankintalaki 1398/2016 43 §, mom 2: "teknisestä tai yksinoikeuden suojaamiseen liittyvästä syystä vain tietty toimittaja voi toteuttaa hankinnan

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Timo Pajari, projektipäällikkö, puhelin: 310 22519
timo.pajari(a)hel.fi
Ella Etula, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 22557
ella.etula(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Projektipäällikkö

§ 107

Telakkarannan raitiotien katu- ja ratatyöt välillä Bulevardi - Eiranranta

HEL 2019-006057 T 02 08 02 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) tilaamaan suoraan hankintana Telakkarannan raitiotien välillä Bulevardi-Eiranranta rakennustyöt sekä rakennuttamistyöt Kaupunkiympäristön toimiala, Rakennukset ja yleiset alueet, Rakennuttaminen-palvelulta tarjouksen Infra1-18-20, 24.4.2018 mukaisesti yhteensä enintään 4.782.124,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Otto Kyrklund, projektipäällikkö, puhelin: 310 35332
otto.kyrklund(a)hel.fi
Eeva Lindroos, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34879
eeva.lindroos(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Hankepäällikkö
Tiimipäällikkö
Ratainsinööri
Projektipäällikkö

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankinta koskee HKL:n osuutta alueen maanrakennus, kunnallisteknis-ten, raitiotien pohja- ja päällysrakenteen sekä päällystysten osuutta

13.06.2019

kokonaisurakasta. Rakentamiseen kuuluu myös kahden pysäkkiparin rakentaminen Telakkakadun osuudelle ja kahden väliaikaisen pysäkin rakentamista Eiranrannan väliaikaiselle päätepysäkillä.

Hankinta kuuluu osaksi Telakkarannan alueen rakentamisen urakkakokonaisuutta, jonka päätilaajana toimii Kaupunkiympäristön toimiala, Rakennukset ja yleiset alueet, Rakennuttaminen. Hanke toteutetaan YKT-hankkeena. Nyt päätettävänä oleva hankinta koskee HKL:n osuutta kokonaisurakasta, jonka arvo on 4.554.424,00 euroa (alv 0 %). Lisäksi tulee HKL:n maksettavaksi kaupunkiympäristön toimialalle rakennuttamispalkkio 227.700,00 euroa (alv 0 %). Täten hankinnan arvo yhteensä 4.782.124,00 euroa (alv 0 %).

Hankepäättös:

Kaupunginhallituksen päätös 21 §, 20.5.2019

Kaupunginhallitus hyväksyi Telakkakatu-Eiranranta raitioradan rakentamisen ratasähköitöiden hankesuunnitelmat siten, että hankkeiden kokonaishinta on yhteensä 7,42 milj. euroa (alv 0 %).

Hankinta toteutetaan kaupungin sisäisenä hankintana.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Otto Kyrklund, projektipäällikkö, puhelin: 310 35332
otto.kyrklund(a)hel.fi
Eeva Lindroos, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34879
eeva.lindroos(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Hankepäällikkö
Tiimipäällikkö
Ratainsinööri
Projektipäällikkö

13.06.2019

Asia/12

§ 108

Kruunusillat -raitioyhteys välillä Nihti-Kruunuvuorenranta /hankeosuutta koskevien rakennesuunnitelmien lisäyötilaus

HEL 2019-005981 T 02 08 02 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) tilaamaan suorahankintana Kruunusillat -raitiotieyhteyteen sisältyvän rakennesuunnittelun välillä Nihti - Kruunuvuorenranta HKL:n osuuden (63%) WSP Finland Oy:ltä 18.4.2019 päivätyn tarjouksen mukaisesti niin, että suunnittelun arvonlisäveroton kokonaishinta on enintään 169.880,00 euroa.

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n tilaamaan suorahankintana Kruunusillat -hankekokonaisuutta koskevan kokonaisurakkaosuuden (KU) maadoitussuunnitelman kiinteille rakenteille HKL:n osuuden (63%) WSP Finland Oy:ltä 15.4.2019 päivätyn tarjouksen mukaisesti niin, että hankinnan arvonlisäveroton kokonaishinta on enintään 25.830,00 euroa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Mikko Asikainen, projektipäällikkö, puhelin: 310 22492
mikko.asikainen(a)hel.fi
Ella Etula, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 22557
ella.etula(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Hankepäällikkö
Tiimipäällikkö
Projektipäällikkö

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristön toimiala on kilpailuttanut Kruunusillat -hankkeen osuuden Nihti – Kruunuvuorenranta suunnittelukilpailuna, joka käynnistettiin vuonna 2011. Kilpailun tavoitteena oli suunnitella siltayhteys raitioliikenteelle, pyöräilylle ja jalankululle Kalasataman Nihdin kaupunginosasta Korkeasaaren pohjoispuolitse Kruunuvuoren länsirantaan. Kilpailun voittajaksi valittiin vuonna 2013 WSP Finland Oy:n kilpailuehdotus Gemma Regalis (Yleisten töiden lautakunta päätös § 418/2013).

Kaupunkiympäristön toimiala ja HKL ovat tämän jälkeen jatkaneet hankkeeseen liittyvien suunnittelutoimenpiteiden viemistä eteenpäin niin, että tavoitteena on nyt saada Kruunusillat -raitioyhteyden osa-alueen Nihti - Kruunuvuorenranta rakennussuunnittelu valmiiksi toteutusaikataulun vaatimusten mukaisesti.

WSP Finland on tehnyt kilpailuehdotuksensa pohjalta HKL:lle ja Kaupunkiympäristön toimialalle tarjouksen Kruunusillat -raitioyhteyden rakennussuunnitelmien laatimisesta välillä Nihti - Kruunuvuorenranta niin, että ko. hankeosuuden suunnittelun hinta on yhteensä 6.050.000,00 euroa (ilman alv). Hankkeen valmistelussa on HKL:n ja Kaupunkiympäristön toimialalle kesken sovittu kaupunginkanslian budjettiohjauksessa, että HKL:n osuus Kruunusillat-hankkeen kustannuksista on 63 % ja Kaupunkiympäristöalan osuus 37 %. Kustannusjako perustuu liikennemuotojen suhteeseen hankkeessa.

HKL:n osuus rakennesuunnittelusta on edellä olevan perusteella 3.811.500,00 euroa. Suunnittelualueeseen kuuluu Nihdistä Korkeasaaren pohjoisreunan kautta Kruunuvuorenrantaan ulottuva asemakaavaehdotuksen 12305 alue sekä Korkeasaaren silta. Rakennussuunnitelmassa tarkennetaan suunnittelukohteesta aiemmissa vaiheissa laadittuja yleis-, katu- ja siltasuunnitelmia. Suunnittelu sisältää Finken- ja Kruunuvuorensillan arkkitehti-, silta- ja geoteknisen suunnittelun, alueella tarvittavat tukimuurit, portaat, kunnallistekniikan, kalusteet, varusteet, valaistus, raitiotien ratasuunnittelun sekä raitiotien ajojohdin ja sähköistysuunnittelun. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Kruunusillan hankesuunnitelman 31.8.2016.

Nyt tilattavat lisätyöt käsittävät rakennussuunnitelman laatimisen aikana esiin tulleiden toimeksiannon laajuuden kasvamisesta aiheutuneet työt, joita ovat mm. raitiotien geometrinen suunnittelu, radan yleiset tekniset vaatimukset, teknisen huollon tietomallinnus sekä tuuli- ja geoselvitystyöt. Maadoituksesta laaditaan mm. siltakohtainen maadoituspiirustus ja tietomallit.

13.06.2019

Suorahankintaperuste:

On HKL:n etujen mukaista ja kokonaisedullisinta tilata rakennuttamistehtävien jatko alkuperäiseltä toimittajalta.

Aiemmat päätökset:

Johtokunnan päätös 170 §, 13.10.2016: 3.811.500,00 euroa (alv 0%)
Kruunusillat -raitioyhteyden hankeosuutta koskevien rakennesuunnitelmien tilaus.

Tämän päätöksen jälkeen hankinnan kokonaiskustannukset ovat yhteensä enintään 4.007.210,00 euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Mikko Asikainen, projektipäällikkö, puhelin: 310 22492
mikko.asikainen(a)hel.fi
Ella Etula, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 22557
ella.etula(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Hankepäällikkö
Tiimipäällikkö
Projektipäällikkö

§ 109

Ruoholahden sähkönsyöttöaseman louhintaurakan hankinta

HEL 2019-006362 T 02 08 03 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) tilaamaan Ruoholahden sähkönsyöttöaseman louhintaurakan E.M. Pekkinen Oy:ltä yhteensä enintään 1.264.000,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n päättämään ja tilaamaan tarvittaessa Ruoholahden sähkönsyöttöaseman louhintaurakkaan liittyviä mahdollisia lisä- ja muutostöitä yhteensä enintään 126.400,00 eurolla (alv 0 %), joka vastaa 10 % hankinnan kokonaisarvosta.

Hankinta perustuu HKL:n järjestämään tarjouskilpailuun. Vertailuperusteena tarjouskilpailussa oli kokonaistaloudellinen edullisuus siten, että halvimman hinnan painoarvo oli 100 %.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Lasse Rosenholm, projektipäällikkö, puhelin: 310 35783
lasse.rosenholm(a)hel.fi
Mauri Koski, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34904
mauri.koski(a)hel.fi

Liitteet

1 Vertailutaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Projektipäällikkö
Tarjoajat

Otteen liitteet

Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

---

Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HKL järjesti tarjouskilpailun (19H/19, 25.4.2019) Ruoholahden sähkönsyöttöaseman louhintaurakasta.

Urakka käsittää Ruoholahden metroaseman läheisyyteen rakennettavan sähkönsyöttöaseman louhinta- ja maanrakennustyöt. Sähkönsyöttöaseman rakentaminen kilpailutetaan ja toteutetaan erillisenä urakkana.

Hankesuunnitelma

Kaupunginhallitus hyväksyi 1.4.2019, 224 §, Ruoholahden metron sähkönsyöttöaseman rakentamista koskevan hankesuunnitelman liikenneliikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti niin, että hankkeen kokonaishinta on yhteensä 8,6 milj. euroa (alv 0 %).

Hankesuunnitelma sisältää louhintaurakan lisäksi sähkönsyöttöaseman rakennustyöt sekä muut sähkönsyöttöaseman toteuttamiseen liittyvät hankinnat.

Hankinnan kulku

Hankintamenettelynä käytettiin avointa menettelyä. Hankinnan ennakoitu arvo alitti erityisalojen hankintalain (1398/2016) mukaisen rakennusurakoita koskevien hankintojen kynnysarvon. Tarjouspyyntö julkaistiin 25.4.2019 tarjouspalvelu.fi -portaalissa. Urakka kilpailutettiin kokonaisurakkana. Tarjoukset tuli jättää 23.5.2019 mennessä.

Vertailuperusteena tarjouskilpailussa oli kokonaistaloudellinen edullisuus siten, että halvimman hinnan painoarvo oli 100 %. Tarjoajille ja tarjouksille asetetuilla pakollisilla vaatimuksilla varmistettiin tarjoajan edellytykset urakan suorittamiseen HKL:n vaatimusten mukaisesti.

Määräaikaan mennessä tarjouksen jättivät seuraavat tarjoajat:

- Destia Oy
- E.M. Pekkinen Oy
- KRY Rakennus Oy

Tarjousten käsittely

Tarjousten käsittely toteutettiin kolmessa vaiheessa:

13.06.2019

1. Tarjoajien soveltavuuden tarkistaminen
2. Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen
3. Tarjousten vertailu

Tarjoajan soveltavuuden tarkistamisen tarkoituksena oli selvittää tarjoajan edellytykset suoriutua toteutuksesta tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistamisen tarkoituksena oli arvioida tarjouksia suhteessa niihin vaatimuksiin, joita hankittavalta urakalta edellytettiin.

Pakolliset vaatimukset ja pyydetyt selvitykset esitettiin tarjouspyynnössä ja sen liitteissä.

Kaikki tarjoukset täyttivät tarjoajille ja tarjouksille asetetut vaatimukset ja tarjousten vertailu suoritettiin näiden tarjousten osalta. Tarjousten vertailutaulukko on esityslistan liitteenä.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Lasse Rosenholm, projektipäällikkö, puhelin: 310 35783
lasse.rosenholm(a)hel.fi
Mauri Koski, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34904
mauri.koski(a)hel.fi

Liitteet

1 Vertailutaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Projektipäällikkö
Tarjoajat

Otteen liitteet

Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta
Liite 1

§ 110

HKL:n ja Länsimetro Oy:n kiinteistöissä suoritettavien lämpö-, vesi- ja viemäritöiden tilaaminen puitejärjestelyinä

HEL 2019-006452 T 02 08 03 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) tekemään puitesopimukset lämpö-, vesi- ja viemäritöiden hankinta-asiakirjoissa tarkemmin ilmenevin ehdoin kokonaistaloudellisesti edullisimpien tarjouksien tehneiden toimittajien kanssa:

- LVI-Trio Oy
- KRS-Yhtiöt Oy
- LVI-Neluset Oy

Puitejärjestelyn sopimuskausi on 1.9.2019 – 31.8.2023 ja optiomahdollisuus kaksi (2) vuotta siten, että optio voidaan käyttää erillisellä päätöksellä. Kokonaiskustannukset tehtävien puitesopimusten perusteella ovat yhteensä enintään 5.600.000,00 euroa (alv 0 %). Hinnat ovat kiinteät kahden (2) vuoden ajan, minkä jälkeen niiden suuruutta voidaan tarkistaa muuttuneiden työvoima- ja materiaalikustannuksiin siten, että vertailuindeksinä käytetään Kiinteistön ylläpidon kustannusindeksiä.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Marko Hartikainen, lvi-töiden valvoja, puhelin: 310 35843
marko.hartikainen(a)hel.fi
Ella Etula, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 22557
ella.etula(a)hel.fi

Liitteet

1 Vertailutaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Liite 1
Kirjanpito	Liite 1
Sopimussihteeri	Liite 1

Yksikön johtaja
LVI-töiden valvoja
Tarjoajat

Liite 1
Liite 1
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HKL järjesti puitejärjestelynä tarjouskilpailun (12H19, 17.4.2019) lämpö-, vesi- ja viemäritöiden suorittamisesta laskutyönä neljän (4) vuoden aikana.

Hankintamenettelynä käytettiin EU-menettelyn mukaista avointa menettelyä. Tarjouskilpailun avoimesta menettelystä ilmoitettiin julkisesti 18.4.2019 Internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi ja Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosassa 19.4.2019, 2019/S 078-188204. Menettelyssä kenellä tahansa oli mahdollisuus osallistua tarjouskilpailuun kaikille saataville olevien tarjousasiakirjojen avulla. Tarjouspyyntöasiakirjojen määräaika oli 24.5.2019 klo 12:00.

Määräaikaan mennessä tarjouksen jätti kuusi (6) alan yritystä:

- LVI-Trio Oy
- KRS-Yhtiöt Oy
- LVI-Neluset Oy
- Aro Systems Oy
- Vesi-Masa Oy
- Pakilan Putki Oy

Tarjousten käsittely toteutettiin kolmessa vaiheessa:

Tarjoajan soveltavuuden tarkistamisen tarkoituksena oli selvittää tarjoajan edellytykset suoriutua lämpö-, vesi- ja viemäritöiden tuottamisesta tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistamisen tarkoituksena oli arvioida tarjouksia suhteessa niihin vaatimuksiin, joita ostettavalta palvelulta edellytettiin.

Pakolliset vaatimukset ja pyydetyt selvitykset esitettiin tarjouspyynnössä ja sen liitteissä.

Tarjousten vertailu tehtiin kaikkien tarjousten osalta, sillä ne täyttivät tarjoajille ja tarjouksille asetetut vaatimukset.

Tarjousten ratkaisuperusteena on ollut kokonaistaloudellinen edullisuus.

Arviointiperusteena käytettiin seuraavia kriteereitä:

1. Hinta 50 %

- Tarjoushinnoista laskettiin kullekin tarjoajalle vertailuhinta HKL:n keskimääräisen vuositöiden määrien mukaisesti. Tarjoushinnat on esitetty liitteenä olevassa tarjousten vertailutaulukossa.
- Edullisimman vertailuhinnan saanut yritys sai parhaat hintapistet (50 pistettä). Muut saivat (halvin hinta / yrityksen hinta) x 50 pistettä.

2. Laatu 50 %

- Laadun vertailuperusteena käytettiin tarjoajien soveltuvuuden vähimmäisvaatimukset ylittävää osuutta.
- Laatutekijät olivat (suluissa maksimi pistemäärät laatutekijöiden osalta):
  - Sertifioitu laatujärjestelmä (1 piste)
  - Yrityksen osaaminen ja erityisasiantuntemus (3 pistettä)
  - Vastuullisen työnjohtajan ammatillinen pätevyys (10 pistettä)
  - Henkilöstön ammatillinen pätevyys (13 pistettä)
  - Asiakastyytyväisyyskyselyn pisteet (25 pistettä)
- Laatuarviointi suoritettiin tarjouksen liitteeksi vaadittujen selvitysten perusteella.
- Laatutekijät on esitetty liitteenä olevassa tarjousten vertailutaulukossa. Laatusuoritukset skaalattiin siten, että parhaimmat laatusuoritukset saanut yritys sai 50 laatusuoritusta, muut saivat (yrityksen pistemäärä/parhaan pistemäärä) x 50 pistettä.

Vertailupisteet laskettiin hinta- ja laatusuoritusten yhteenlaskettuna summana. Puitesopimustoimittajiksi valittiin kolme (3) korkeimmat yhteissuoritukseen saanutta toimittajaa.

Näin tarjoajat on saatu seuraavaan paremmuusjärjestykseen:

Yritys	Yhteispisteet
1. LVI-Trio Oy	97,75
2. KRS-Yhtiöt Oy	86,25
3. LVI-Neluset Oy	84,15
4. Aro Systems Oy	66,45
5. Vesi-Masa Oy	65,59
6. Pakilan Putki Oy	62,56

Esittelijä

yksikön johtaja

13.06.2019

Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Marko Hartikainen, lvi-töiden valvoja, puhelin: 310 35843
marko.hartikainen(a)hel.fi
Ella Etula, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 22557
ella.etula(a)hel.fi

Liitteet

1 Vertailutaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
LVI-töiden valvoja
Tarjoajat

Otteen liitteet

Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta
Liite 1

§ 111

Laajasalon raitiovaunuvarikon hankesuunnittelun hankinta

HEL 2019-006449 T 02 08 02 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) tilaamaan suorahankintana Laajasalon raitiovaunuvarikon hankesuunnitelman laadintaan liittyvät suunnittelutehtävät yhteensä enintään 399.714,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan seuraavasti:

- Arkkitehti-, liikenne- ja rakennesuunnittelun Anttinen Oiva Arkkitehdit Oy:ltä tarjouksen 2.5.2019 mukaisesti yhteensä enintään 204.764,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaa
- LVIAS- ja energiasuunnittelun Sweco Talotekniikka Oy:ltä tarjouksen 30.4.2019 mukaisesti yhteensä enintään 158.000,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan
- Pohja- ja esirakennesuunnittelun Sipti Oy:ltä tarjouksen 30.4.2019 mukaisesti yhteensä enintään 10.000,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan
- Melun, tärinän ja runkomelun torjuntasuunnittelun Akukon Oy:ltä yhteensä enintään 14.500,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaa
- Paloteknisen suunnittelun KK-Palokonsultti Oy:ltä yhteensä enintään 12.450,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n tarvittaessa tilaamaan Laajasalon raitiovaunuvarikon hankesuunnitelman laadintaan liittyviä lisätoimia edellä mainituilta toimittajilta yhteensä enintään 60.000,00 eurolla (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Leena Mätäsniemi, projektipäällikkö, puhelin: 310 20459
leena.matasniemi(a)hel.fi
Mauri Koski, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34904
mauri.koski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Projektipäällikkö

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankinta käsittää Reposalmen hybridikorttelin viitesuunnitelman pohjalta tehtävän raitiovaunuvarikon osuutta koskevan hankesuunnittelun. Hankesuunnitelmassa täsmennetään edelleen viitesuunnittelun aikana muodostettua kustannusarviota raitiovaunuvarikon rakentamiskustannuksista. Tavoiteaikataulu hankesuunnitelman käsittelylle johtokunnassa ja edelleen hyväksynnälle kaupunginvaltuustossa on vuonna 2020.

HKL:n johtokunta valitsi 5.4.2018, 54 §, Laajasalon hybridivarikon arkkitehtuurikilpailun voittajaksi nimimerkillä 'Scapes' jätetyn ehdotuksen kilpailun tuomariston arvostelupöytäkirjan mukaisesti. Samalla johtokunta lisäksi päätti, että varikon toteutukseen liittyvät jatkotoimeksiannot (varikon hankesuunnitelman laadinta ja varikon toteutussuunnitelma) voidaan tilata suorahankintana kilpailun voittaneelta työryhmältä kuitenkin niin, että päätös hankkeen jatkosuunnittelusta päätetään vielä erikseen johtokunnassa.

Edelleen HKL:n johtokunta oikeutti 17.1.2019, 7 §, HKL:n Laajasalon hybridivarikon hankkeeseen ryhtymisen ja jatkamaan hankkeen suunnittelua. Viitesuunnittelun tässä vaiheessa varikon alustava kustannusarvio ei sisältänyt varikon raiteita tai muuta raideliikennetekniikkaa ja -laitteita.

Nyt tilattavista hankesuunnittelun laadintaan liittyvistä suunnittelutehtävistä Anttinen Oiva Arkkitehdit Oy:ltä tilattavat arkkitehti-, liikenne ja rakennesuunnittelu tilataan edellä mainitun johtokunnan 5.4.2018 tekemän päätöksen mukaisesti kilpailun voittaneelta työryhmältä. Hankinnan suorahankintaperusteena on erityisalojen hankintalain (1398/2016) 43 §, 2. mom. kohta 9.

Muut hankesuunnittelun laadintaan osallistuvat toimittajat ovat osallistuneet Reposalmen hybridikorttelin viitesuunnitelman laadintaan, joten myös hankesuunnittelu on tarkoituksenmukaista tilata kyseisiltä toimittajilta. Tilausten arvo alittaa erityisalojen hankintalain mukaisen tavaroitten ja palveluiden hankintoja koskevan kynnyksarvon.

13.06.2019

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Leena Mätäsniemi, projektipäällikkö, puhelin: 310 20459
leena.matasniemi(a)hel.fi
Mauri Koski, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34904
mauri.koski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Projektipäällikkö

§ 112

Raitiotieurakka Atlantinkadulla, välillä Välimerenkatu-Madeiranaukio

HEL 2019-006530 T 02 08 03 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) tilaamaan suorahankintana Atlantinkadun raitiotien rakentamisen katu- ja kunnallistekniset rakennustyöt Stara, kaupunkitekniikan rakentamiselta RA1 tarjouksen mukaisesti yhteensä enintään 1.532.823,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Otto Kyrklund, projektipäällikkö, puhelin: 310 35332
otto.kyrklund(a)hel.fi
Eeva Lindroos, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34879
eeva.lindroos(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Vs. tiimipäällikkö
Ratainsinööri
Projektipäällikkö

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankinta koskee raitiotien tuki- ja kantavan kerroksen rakentamista, radan vaatiman kunnallistekniikan rakentamista, päällystystöitä, kahden pysäkkiparin rakentamista sekä työmaatehtäviä, työmaapalveluja ja väliaikaisten liikennejärjestelyjen toteuttamista alueella. Raitioradan asentaa HKL-Kunnossapito.

13.06.2019

Hankinta kuuluu osaksi Atlantinkadun raitiotien rakentamisen kokonaisuutta. Nyt päätettävänä oleva hankinta koskee Atlantinkadun osuutta välillä Välimerenkatu-Madeiranaukio, rakentaminen tehdään vuosien 2019-2020 aikana.

Hankepäätös:

Kaupunginhallitus päätti päätöksellään 23 §, 3.6.2019 hyväksyä Atlantinkatu ja Länsiterminaali -raitioradan ja ratasähkötöiden hankesuunnitelmat Liikenneliikelaitoksen johtokunnan ehdotuksen mukaan:

”Kaupunginhallitus hyväksyy Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitioradan rakentamisen ja ratasähkötöiden hankesuunnitelmat siten, että hankkeiden kokonaishinta on yhteensä 9,82 milj. euroa (alv 0%).”

Hankinta toteutetaan kaupungin sisäisenä hankintana.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Otto Kyrklund, projektipäällikkö, puhelin: 310 35332
otto.kyrklund(a)hel.fi
Eeva Lindroos, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34879
eeva.lindroos(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Vs. tiimipäällikkö
Ratainsinööri
Projektipäällikkö

§ 113

Informaatio Ruhan raitiotievarikon projektin hankesuunnitelmasta ja aikataulutilanteesta

HEL 2019-006531 T 10 06 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi saadun informaation.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Leena Mätäsniemi, projektipäällikkö, puhelin: 310 20459
leena.matasniemi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Informaatio Ruhan hankkeesta 3_6_2019
- 2 Liite_03_RUHA_Piirustukset_0001-0004

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HKL ja Ruskeasuon varikkokiinteistö Oy ovat käynnistäneet Helsingin kaupunginhallituksen elokuussa 2018 hyväksymän raitiovaunuvarikkojen kehittämissuunnitelman mukaisesti Ruskeasuon raitiovaunuvarikon suunnittelun. Varikon hankesuunnittelu käynnistyi tammikuussa 2019 ja valmistuu kesäkuussa 2019. Suunnittelussa on käytetty kehittämissuunnitelman lähtötietoja tarvittavasta vaunu- ja kunnossapitotoimintojen toteuttamisesta. Hankesuunnittelu on tehty yhdessä vuorovaikutuksessa HSL:n, kaavoittajan sekä mm. Staran ja Ruskeasuon siirtolapuutarhan kanssa.

Hankesuunnittelussa on suunniteltu ratkaisu, jossa varikolle mahtuu 105 28-35 metriä pitkä raitiovaunua. Varikko on suunniteltu siten, että sinne voidaan ajaa enintään 45 metriä pitkillä raitiovaunuilla. Varikolla on 6 huoltopaikkaa joissa on monttu sekä kattotyötilat, pesulinja, pyöräsorvi sekä ratatyö- ja korjaustilat. Varikolle on suunniteltu varastotilat,

13.06.2019

sosiaalitulot sekä pysäköintitulot. Raitiovaunuvarikon katolle on suunniteltu bussisäilytysalue, johon mahtuu 202 bussia sekä bussien pesuhal-
li. Bussivarikon laajuus on kokonaisuudessa 11 korjauspaikka sekä 232
säilytyspaikkaa.

Hankkeen rakennussuunnittelu on tarkoitus aloittaa syksyllä 2019 ja
rakentaminen voi alkaa aikaisintaan kesällä 2020. Varikon on tarkoitus
valmistua vuoden 2023 aikana.

Varikon toteuttaa Ruskeasuon varikkokiinteistö Oy. Kustannusarvio täl-
lä hetkellä on 122 M€, joka on lähes sama kuin kehittämissuunnitelman
kustannusarvio. Hankepäättöksen päätös etenee kiinteistöyhtiön halli-
tuksen päätöksen jälkeen Helsingin kaupunginhallituksen konsernijaos-
ton päätettäväksi syksyllä 2019.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Leena Mätäsniemi, projektipäällikkö, puhelin: 310 20459
leena.matasniemi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Informaatio Ruhan hankkeesta 3_6_2019
- 2 Liite_03_RUHA_Piirustukset_0001-0004

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.06.2019

§ 114

Kampin metroaseman peruskorjaus, hankkeen valmistelu

HEL 2019-006529 T 10 06 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi saamansa informaation.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Anne Mannerkorpi, isännöitsijä, puhelin: 310 35943
anne.mannerkorpi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kampin metroasema on otettu käyttöön vuonna 1982 yhtenä Helsingin metrojärjestelmän alkuperäisistä asemista ja siten aseman alkuperäinen länsipään sisäänkäyntirakennus lippuhalleineen on yleisilmeeltään vanhentunut ja kunnoltaan heikentynyt. Asema tarvitsee huomattavampia korjaustoimenpiteitä lähivuosina aseman viihtyisyyden ja käytettävyyden kohentamiseksi.

Kaupunkiympäristön toimiala (KYMP) on valmistellut uuden keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen sijoittamista Kampiin ja toteutetussa selvityksessä keskus on suunniteltu sijoittuvan nykyisen Kampin metroaseman läntisen sisäänkäynnin päälle. Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos (HKL) on ollut mukana KYMP:n vetämässä hankkeen valmistelussa.

Terveys- ja hyvinvointikeskusta koskevan hankesuunnitelman ensimmäisessä versiossa osa keskuksen toiminnoista oli sijoitettu viereiseen Sähkötaloon, mutta kevään 2019 tehdyssä jatkovalmistelussa on todettu mahdollisuus tästä alkuperäisestä suunnitelmasta laajempaan kaavoitusratkaisuun, joka mahdollistaa keskuksen täysimittaisen sijoittamisen metroaseman sisäänkäynnin tontille.

13.06.2019

Päivitetyssä hankesuunnitelmassa metroaseman yhteyteen voidaan myös toteuttaa nykyistä laajemmassa mittakaavassa liiketiloja. Jatko-suunnittelussa pyritään metroasemalle myös sisällyttämään nykyhetken vaatimukset täyttävät liityntäpyöräpysäköintimahdollisuudet.

Koska terveys- ja hyvinvointikeskus toteutetaan Kampin metroaseman läntisen sisäänkäynnin päälle, on metroaseman tämän osuuden peruskorjaus tarkoituksenmukaista yhdistää KYMP:n kanssa yhdessä suunniteltavaan ja toteutettavaan hankkeeseen.

Metroaseman peruskorjauksen sisältävä hankesuunnitelma tuodaan johtokunnan käsiteltäväksi syyskauden 2019 aikana.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Anne Mannerkorpi, isännöitsijä, puhelin: 310 35943
anne.mannerkorpi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 115

M300-metrojunien optiohankinta, hankesuunnitelma

HEL 2019-006543 T 08 00 02

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti esittää kaupunginhallitukselle M300-metrojunien optiohankinnan hankesuunnitelman 5.6.2019 hyväksymistä esityksen mukaan niin, että hankkeen kokonaishinta yhteensä sisältäen vaunujen toimitukset ja projektiin sisältyvät erillishankinnat sekä hankinnan aikaiset lisä- ja muutostyöt on 40,7 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Perttu Juhas, kaluston kunnossapitopäällikkö, puhelin: 310 70547
perttu.juhas(a)hel.fi

Liitteet

1 M300 Metrojunien Optiohankinta Hankesuunnitelma Reila

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Pääkaupunkiseudun metrojärjestelmän vaunumäärän lisäämisellä mahdollistetaan metrolikenteen vuoromäärän nostaminen ja varmistetaan metrojärjestelmän kapasiteetin riittävyys myös liikennöinnin laajetessa länsimetron laajentumisen myötä.

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017 – 2021 (kaupunginvaltuusto 27.9.2017, 321 §) todetaan, että liikennejärjestelmän toimivuudesta huolehditaan liikenneinvestoinneilla ja että kestävien liikennemuotojen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan. Päätösehdotus tukee näitä kaupunkistrategian tavoitteita kestävä kasvun turvaamisesta ja on näin strategian mukainen.

Suhde muihin päätöksiin

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.5.2008, 134 §, uusien metrojunien hankesuunnitelman.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) hallitus päätti 2.10.2018, 116 §, kehottaa Helsingin kaupungin liikenneliikelaitosta (HKL) käynnistämään 5-6 M300-metrojunan hankinnan option perusteella.

HKL:n johtokunta hyväksyi 17.1.2019, 8 §, M300-sarjan metrojunien ohjaamoergonomian kehittämisen hankesuunnitelman.

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

HKL:llä on tällä hetkellä 45 nelivaunuista metrojunaa metroluokan varten. Nykyinen kalusto koostuu 19 kpl M100-sarjan metrojunasta, 6 kpl M200-sarjan metrojunasta ja 20 kpl M300-sarjan metrojunasta. Näistä M300-sarjan metrojunat on hankittu em. kaupunginvaltuuston 21.5.2008 hyväksymän hankesuunnitelman mukaisesti.

Metroluokan suurin vuoromäärä tällä hetkellä on 36 vuoroa, mikä tarkoittaa käyttöasteena 80 %:n käyttöastetta. M300-metrojunien optiohankinnan toteuttaminen ja kaluston käyttöasteen nosto mahdollistavat enintään 43 vuoron liikenteen suorittamisen vuodesta 2023 eteenpäin. Edellytyksenä 43 vuoron liikenteelle on myös länsimetron kokonaisuuden vuoro- ja reittisuunnittelun täsmentyminen. HKL ei voi toteuttaa laajenevaa liikennettä nykykaluston käyttöasteen nostamisella, minkä vuoksi lisäjunien hankinta on välttämätöntä.

Länsimetron toisen vaiheen (Matinkylä-Kivenlahti) vaikutuksia ja vaatimuksia metroluokan kapasiteetille on käsitelty HSL:n hallituksen 2.10.2018 tekemän päätöksen yhteydessä. HKL:lle osoitetun metrojunien option käyttämisestä koskevan kehotuksen lisäksi HSL:n hallitus esitti HKL:lle uuden, metron automatisointiin tähtäävän, hankkeen käynnistämistä vuoden 2019 aikana.

M300-sarjan metrojunat on alun perin tilattu automaattiajoon soveltuvina junina, joten mahdollinen automatisointi tulevaisuudessa on toteutettavissa tämän hankkeen kohteena oleviin juniin ongelmitta, sillä mahdollisuus palauttaa ne automaattiajoon soveltuviksi säilyy. Metrojunien arvioitu käyttöikä on 40 vuotta.

Kun edellinen automatisointihanke keskeytyi, HKL tilasi tällä hetkellä käytössä oleviin 20 M300-sarjan metrojunaan tilapäisen kuljettajakäytön soveltuvan ohjaamon. Tilapäisissä ohjaamoissa on todettu tarve kuljettajaergonomian kehittämiseen ja tämän korjaamiseen tähtäävän

hankkeen suunnitteluvaihe valmistuu ennen nyt päätettävänä olevan hankkeen suunniteltua toteutusaikataulua.

Hankkeen toteuttaminen

HKL:n käytössä olevat M100- ja M200-sarjojen metrojunat peruskorjataan vuosien 2019 – 2023 aikana ja nämä junat jatkavat liikenteessä aina 2020- ja 2030-lukujen taitteeseen asti. Alkuperäisessä M300-sarjan metrojunien hankintasopimuksessa varattiin mahdollisuus tilata samanlaisia junia optiona enintään 5 kappaletta.

Koska nykyinen kalusto säilyy liikennekäytössä mahdollisen uuden automatisointihankkeen toteutukseen saakka, on tarkoituksenmukaista toteuttaa metrol liikenteen vuoromäärän lisäämisen vaatimat kalustohankinnat tätä optiomahdollisuutta hyödyntäen.

Hankkeessa hankitaan 5 kpl lisää nelivaunuisia M300-sarjan metrojuna niin, että hankittavat vaunut sisältävät kaikki alkuperäiseen M300-sarjan metrojunatoimitukseen tehdyt muutokset ja lisäykset sekä ohjaamoergonomiahankkeen mukaiset ohjaamon kehittämistoimenpiteet. Hankittaviin optiosarjan juniin muutokset tehdään tehtaalla ja näin varmistetaan, että toimitettavat junat ovat valmiita liikennöintiin toimituksen tapahtuessa.

Hankkeella ei ole hankkeen aikaisia vaikutuksia liikenteeseen.

Hankkeen kustannusten muodostuminen

Hankkeen kustannuksiksi on arvioitu yhteensä 40,7 milj. euroa (alv 0 %).

Vuodelle 2019 kohdistuu hankkeesta yhteensä n. 3,7 milj. euroa. Vuosille 2020 – 2024 kohdistuvat kustannukset otetaan huomioon HKL:n talousarvioiden laatimisessa kyseisille vuosille.

Hankkeen vaikutukset käyttötalouteen

Hanke aiheuttaa 30 vuoden poistoajalla tasapoistoina 1,4 milj. euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

Hanke aiheuttaa metrojunien huolto- ja kunnossapitokustannuksia noin 0,22 milj. euroa vuodessa. Lisäksi junille tehdään noin 0,9 milj. euron peruskorjaus per juna (yhteensä noin 4,5 milj. euroa) käyttöiän aikana.

HKL vakuuttaa metrojunat kaupungin vakuutusrahaston kautta. Vakuutusrahastomaksu on 0,1 % omaisuuden arvosta, joten 30 vuoden aikana vakuutusrahastomaksuja kertyy n. 0,5 milj. euroa.

13.06.2019

HKL rahoittaa hankkeen lainarahoituksella. Korkokulut ovat yhteensä noin 16,7 milj. euroa (korkokanta 3 % ja laina-aika 25 vuotta). Hankkeen kokonaiskustannukseen sisältyvä valmistuksen aikainen korko (2,2 milj. euroa) on laskettu erikseen.

HKL:n ja HSL:n välisen voimassa olevan liikennöintisopimuksen mukaisesti HKL laskuttaa kalustohankinnan poistot, korot ja vakuutusrahastomaksun HSL:ltä.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Perttu Juhas, kaluston kunnossapitopäällikkö, puhelin: 310 70547
perttu.juhas(a)hel.fi

Liitteet

1 M300 Metrojunien Optiohankinta Hankesuunnitelma Reila

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

§ 116

Raide-Jokerin raitiovaunuvarikon rakentamisen option käyttöönotto

HEL 2017-007064 T 02 08 02 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) käyttämään Raide-Jokerin toteutuksen option Raide-Jokerin raitiovaunuvarikon rakentamisesta. Hankinta tehdään Raide-Jokeri-projektin toteutuksesta vastaavilta toteuttajilta YIT Rakennus Oy:ltä (nyk. YIT Suomi Oy) ja VR Track Oy:ltä (nyk. NRC Group Finland Oy) yhteensä enintään 69.443.570,00 euroa arvonlisäverottomaan kokonaise hintaan (ratainfran osalta MAKU-indeksi 106,0 marraskuu 2018, kun 2015=100, Varikkorakennuksen osalta rakennuskustannusindeksi marraskuu 2018) siten, että HKL:n osuus kustannuksista on 62.436.605,00 euroa (alv 0 %) ja Espoon kaupungin osuus 7.006.965,00 euroa, jonka HKL laskuttaa Espoon kaupungilta.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Juha Saarikoski, projektijohtaja, puhelin: 310 35288
juha.saarikoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Toimitusjohtaja
Hallintojohtaja
Yksikön johtaja

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankinta perustuu HKL:n järjestämään tarjouskilpailuun Raide-Jokerin toteuttajista. Hankinnasta julkaistiin 20.4.2017 hankintailmoitus (nro

13.06.2019

2017-010298) ja korjausilmoitus 24.5.2017 Hilma-ilmoituskanavalla. Hankinta sisälsi Raide-Jokeri-projektiin liittyvien keskeisten rakentamistehtävien johtamisen, toteuttamisen ja mahdolliset alihankinnat yhteistyössä Tilaajan ja valitun suunnittelijan kanssa. Hankinta sisälsi mahdollisina optioina muita liittyvien hankkeiden rakentamistoimeksiantoja sekä varikkorakennusten rakentamisen.

Raide-Jokeri-projekti on päätetty toteuttaa yhtenä projektiallianssina. Allianssi muodostettiin suunnittelijoiden ja toteuttajien valinnan jälkeen (HKL:n johtokunnan hankintapäätökset 26 §, 29.6.2017 ja 67 §, 26.10.2017), jolloin tilaaja, suunnittelija ja toteuttaja käynnistivät yhdessä hankkeen kehitysvaiheen. Raide-Jokeri-projektin toteutusvaiheen allianssisopimus allekirjoitettiin 22.5.2019.

Roihupellon raitiovaunuvarikon rakentaminen on osa Raide-Jokerin pikaraitiotiehanketta. Raide-Jokeri on Helsingin Itäkeskuksen ja Espoon Keilaniemen välille rakennettava pikaraitiotiejärjestelmä. Raitiotieinfra käsittää noin 25 kilometriä rataa ja 34 pysäkkiä. Raide-Jokeria liikennöidään 29 vaunulla. Roihupellon raitiovaunuvarikolle rakennetaan vaunukaluston tarvitsemat tilat. Uudisrakennus muodostaa tontille toteutettavan raitiovaunuvarikon käsittäen korjaamo-, huolto- ja säilytystilat sekä tarvittavat sosiaali-, tauko- ja toimistotilat kaluston kunnossapidon ja liikennöinnin henkilökunnalle. Rakennuksen pääasiallinen käyttötarkoitus on varikkotoiminta.

Aikaisemmat päätökset:

Johtokunnan päätös 67 §, 26.10.2017:

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti valita Raide-Jokeri-projektin toteutuksesta vastaavaksi osapuoleksi VR Track Oy:n ja YIT Rakennus Oy:n muodostaman ryhmittymän.

Hankepäättös:

Kaupunginvaltuuston päätös 5/13.3.2019:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Raide-Jokerin varikon hankesuunnitelman liikenneliikelaitoksen esityksen 31.1.2019 mukaisesti siten, että varikon kokonaiskustannusarvio on yhteensä 69,45 milj. euroa, josta Helsingin kaupungin osuus on yhteensä 62,44 milj. euroa (ratainfran osalta MAKU-indeksi marraskuu 2018, varikkorakennuksen osalta rakennuskustannusindeksi marraskuu 2018).

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

13.06.2019

Lisätiedot

Juha Saarikoski, projektijohtaja, puhelin: 310 35288
juha.saarikoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Toimitusjohtaja
Hallintojohtaja
Yksikön johtaja

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 26.10.2017 § 67

HEL 2017-007064 T 02 08 02 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti valita Raide-Jokeri-projektin toteutuksesta vastaavaksi osapuoleksi VR Track Oy:n ja YIT Rakennus Oy:n muodostaman ryhmittymän.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Juha Saarikoski, projektijohtaja, puhelin: 310 35288
juha.saarikoski(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Liikenneliikelaitos Toimitusjohtaja 14.06.2017 § 6

HEL 2017-007064 T 02 08 02 00

Päätös

Liikennelaitos-liikelaitoksen toimitusjohtaja päätti valita Raide-Jokeri-hankkeen toteutusta koskevaan tarjouskilpailuun osallistumispyynnön vähimmäisvaatimukset täyttävät ehdokasryhmittymät:

– Jokeri: VR Track Oy, YIT Rakennus Oy

13.06.2019

- Kehäratikka: Destia Oy, Destia Rail Oy
- Lemminkäinen Infra Oy, Eltel Networks Oy
- Skanska I&T: Skanska Infra Oy, Skanska Talonrakennus Oy

Kaikille osallistumishakemuksen jättäneille ryhmittymille ilmoitetaan näiden valinnasta tarjouskilpailuun ja toimitetaan kutsut tarjousneuvotteluihin.

Päätöksen perustelut

Raide-Jokeri-hankkeen hankesuunnitelma on hyväksytty Helsingin kaupunginvaltuustossa 15.6.2016 (§ 178) ja Espoon kaupunginvaltuustossa 13.6.2016 (§ 84).

Helsingin ja Espoon kaupunkien Raide-Jokerin suunnittelu- ja toteutus-hankkeen yhteistyösopimuksen perusteella Liikennelaitos on käynnistänyt toteuttajien kilpailutuksen hankesuunnitelman mukaisesti ja hankinta on edennyt seuraavasti:

Hankinnasta on 20.4.2017 julkaistu hankintailmoitus (nro 2017-010298) ja korjausilmoitus 24.5.2017 Hilma-ilmoituskanavalla 24.5.2017.

Korjausilmoituksessa jatkettiin alkuperäistä määräaikaa kahdella päivällä 7.6.2017 klo 12:00 saakka. Lisäksi korjausilmoituksessa täsmennettiin soveltuvuusvaatimusten ja tarjoajien valintaperusteiden pisteytyksessä arvioitavia referenssejä sekä tehtiin yksittäisiä pieniä täsmennyksiä hankintailmoituksen liitteisiin.

Hankinta toteutetaan erityisalojen hankintalainsäädännön mukaisesti neuvottelumenettelyinä.

Hankinta sisältää Raide-Jokeri-projektiin liittyvien keskeisten rakentamistehtävien johtamisen, toteuttamisen ja mahdolliset alihankinnat yhteistyössä Tilaajan ja valitun suunnittelijan kanssa. Raide-Jokeri-projekti tullaan toteuttamaan yhtenä projektiallianssina. Alianssi muodostetaan toteuttajien valinnan jälkeen, jolloin tilaaja, suunnittelija ja toteuttaja käynnistävät yhdessä hankkeen kehitysvaiheen.

Osallistumishakemuksia saatiin määräaikaan 7.6.2017 klo 12:00 mennessä yhteensä neljä (4) kappaletta.

Osallistumispyynnön mukaan hankintayksikkö tarkastaa ehdokkaiden soveltuvuuden ja valitsee neuvottelumenettelyyn hyväksyttävät ehdokkaat, joiden kanssa hankintayksikkö jatkaa neuvottelumenettelyä.

Hankintailmoituksessa on ilmoitettu, että osallistumishakemusten jättäneiden ja soveltuvuusvaatimukset täyttävien ehdokkaiden joukosta vali-

13.06.2019

taan vähintään kolme (3) ja enintään neljä (4) tarjoajaa ilmoitettujen kriteereiden perusteella.

Osallistumishakemuksen jättäneistä kaikki neljä (4) yhteenliittymää täyttivät soveltuvuusvaatimukset.

Neuvottelukutsu toimitetaan valituille tarjoajille tämän päätöksen jälkeen.

Päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että Espoon kaupunki tekee vastaavan sisältöisen päätöksen asiassa.

Lisätiedot

Juha Saarikoski, projektijohtaja, puhelin: 310 35288
juha.saarikoski(a)hel.fi

§ 117

Roihupellon bussivarikon rakentaminen

HEL 2019-006489 T 02 08 03 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) tilaamaan suorahankintana Roihupellon bussivarikon suunnittelun ja toteutuksen yhteensä enintään 4.000.000,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan Raide-Jokeri-projektin suunnittelusta ja toteutuksesta vastaavilta osapuolilta siten, että

- Suunnittelu tilataan Raide-Jokeri-projektiin valituilta suunnittelijoilta Ramboll Finland Oy:ltä, VR Track Oy:ltä (nyk. NRC Group Finland Oy) ja Sito Oy:ltä (nyk. Sitowise Oy) 400.000,00 eurolla (alv 0 %)
- Toteutus tilataan Raide-Jokeri-projektiin valituilta toteuttajilta YIT Rakennus Oy:ltä (nyk. YIT Suomi Oy) ja VR Track Oy:ltä (nyk. NRC Group Finland Oy) 3.600.000,00 eurolla (alv 0 %)

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n tilaamaan Roihupellon bussivarikon suunnittelun ja rakentamisen aikaisia lisä- ja muutostöitä yhteensä enintään 400.000,00 eurolla (alv 0%), eli 10 %:lla Roihupellon bussivarikon suunnittelun ja toteutuksen kokonaiskustannuksista.

Liikenneliikelaitoksen johtokunta toteaa, että Roihupellon bussivarikon toteuttamiseen sovelletaan allianssisopimuksien ehtoja.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Juha Saarikoski, projektijohtaja, puhelin: 310 35288
juha.saarikoski(a)hel.fi
Eeva Lindroos, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34879
eeva.lindroos(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja

Projektijohtaja
Projektipäällikkö

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kyse on erityisalojen hankintalain (1398/2016) 13 §:ssä säädetyistä palveluista ja rakennusurakoita koskevien kynnysarvojen alittavista palvelu- ja rakennusurakkahankinnoista.

Raide-Jokeri-projekti on päätetty toteuttaa yhtenä projektiallianssina. Allianssi muodostettiin suunnittelijoiden ja toteuttajien valinnan jälkeen (HKL:n johtokunnan hankintapäätökset 26 §, 29.6.2017 ja 67 §, 26.10.2017), jolloin tilaaja, suunnittelija ja toteuttaja käynnistivät yhdessä hankkeen kehitysvaiheen. Raide-Jokeri-projektin toteutusvaiheen allianssisopimus allekirjoitettiin 22.5.2019.

Hankinta toteutetaan osana Raide-Jokeri-projektiin valittujen edellä mainittujen osapuolien kanssa tehtyjä Raide-Jokeri-projektin kehitysvaiheen allianssisopimusta ja Raide-Jokeri-projektin toteutusvaiheen allianssisopimusta. Roihupellon bussivarikon rakentaminen toteutetaan Raide-Jokerin liittyvänä hankkeena. Liittyvillä hankkeilla tarkoitetaan sellaisia Raide-Jokeriin kuulumattomia töitä, jotka sijoittuvat Raide-Jokerin välittömään läheisyyteen ja joiden toteuttaminen ajoittuu Raide-Jokerin rakentamisen yhteyteen. Nämä Raide-Jokerin rakentamiseen kuulumattomat, mutta siihen liittyvät työt on tarkoituksenmukaista toteuttaa Raide-Jokeri-allianssin toimesta.

Bussivarikko siirretään Roihupellon bussivarikon hankesuunnitelmassa esitettyyn sijaintiin nykyiseltä paikaltaan, jotta tontille voidaan rakentaa Raide-Jokerin raitiovaunuvarikko. Korvaavan bussivarikon rakentaminen tukee Helsingin itäisten osien joukkoliikenteen järjestämistä kokonaistaloudellisesti tarkoituksenmukaisella tavalla.

Roihupellon bussivarikon suunnittelu ja toteutus on HKL:n kannalta järkevintä ja kustannustehokkainta tilata Raide-Jokerin allianssilta Raide-Jokeri-hankkeen kokonaisuakataulun vuoksi. Bussivarikon toteutuksen aikataulu on kiinteästi yhteydessä Raide-Jokerin raitiovaunuvarikon toteuttamisen kanssa. Bussivarikko on rakennettava valmiiksi ennen kuin raitiovaunuvarikon rakentaminen voidaan aloittaa. Kumpikin varikoista on siis kriittisellä polulla Raide-Jokeri-hankkeen käyttöönoton kanssa. Varikoiden rakentamisen aikataulut ovat haastavia.

Hankepäätökset:

Liikenneliikelaitoksen johtokunta on päätöksellä 49 § (21.3.2019) päättänyt hyväksyä Roihupellon bussivarikon hankesuunnitelman esityksen mukaan niin, että hankkeen kokonaishinta yhteensä sisältäen suunnittelun, rakennustyöt sekä hankkeen aikaiset lisä- ja muutostyöt on 4,6 milj. euroa (alv 0 %) marraskuun 2018 kustannustasossa.

Helsingin kaupunginvaltuusto on päätöksellä 100 § (13.3.2019) päättänyt Raide-Jokerin hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisen Helsingin kaupungin osalta liikenneliikelaitoksen johtokunnan esityksen 31.1.2019 mukaisesti siten, että pikaraitiotien infrastruktuurin kokonaiskustannusarvio on yhteensä 386 milj. euroa (MAKU-indeksi 106,0 marraskuu 2018, kun 2015=100) ja Helsingin kaupungin osuus kustannuksista 209 milj. euroa, kun valtion osuus kustannuksista on yhteensä 84 milj. euroa.

Helsingin kaupunginvaltuusto on päätöksellä 178 § (15.6.2016) päättänyt kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä Raide-Jokerin hankesuunnitelman Helsingin kaupungin osalta liikennelaitos –liikelaitoksen johtokunnan esityksen 14.4.2016 mukaisesti siten, että hankesuunnitelman mukaisen pikaraitiotien infrastruktuurin kokonaiskustannusarvio on yhteensä 275 milj. euroa (MAKU-indeksi 110,6, huhtikuu 2015) ja Helsingin kaupungin osuus kustannuksista 123,9 milj. euroa (alv 0 %, MAKU huhtikuu 2015) kun valtion osuus kustannuksista on yhteensä 84 milj. euroa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Juha Saarikoski, projektijohtaja, puhelin: 310 35288
juha.saarikoski(a)hel.fi
Eeva Lindroos, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34879
eeva.lindroos(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Projektijohtaja
Projektipäällikkö

§ 118

HKL:n hallinnoimien eräiden kiinteistöjen siivouspalveluiden tilaaminen toiselle optiokaudelle

HEL 2015-006893 T 02 08 02 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) tilaamaan HKL:n hallinnoimien kiinteistöjen (sis. kantametroasemat, varikot, pääkonttori ja muut kiinteistöt) siivouspalvelut Palmia Oy:ltä toiselle optiokaudelle 1.11.2019 – 31.10.2020 yhteensä enintään 1.493.646,04 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan. Kokonaissumma perustuu Palmia Oy:n antamaan tarjoukseen optiokaudesta, jossa on huomioitu nykyisen sopimuskauden aikana tulleet uudet kohteet, siivouslaadun nosto rautatien asemalla, Myllypuron alueen kehittymisen vuoksi matkustajamäärän nousu syksyllä 2019 ja työturvallisuuden parantaminen laiturialueen turva-alueella työskenneltäessä.

Optiokauden sopimus on ehdoiltaan alkuperäisen sopimuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Satu Rämö, suunnittelija, puhelin: 310 22718
satu.ramo(a)hel.fi
Eeva Lindroos, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34879
eeva.lindroos(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Tekninen isännöitsijä
Suunnittelija

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankinta perustuu HKL:n järjestämään kilpailutukseen 16H/15 HKL:n kiinteistöjen siivouspalveluiden järjestämisestä. Hankintamenettelynä oli erityisalojen hankintalain (349/3007) mukainen avoin menettely, jossa kaikki halukkaat pystyivät jättämään tarjouksen. Hankintailmoitus julkaistiin 15.4.2015 Internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi ja Euroopan unionin julkisten hankintojen TED- tietokannassa <http://ted.europa.eu/> 17.4.2015 (132792-2015). Tarjouspyynnössä varattiin mahdollisuus varsinaisen sopimuskauden (1.11.2015 – 31.10.2018) lisäksi tilata siivouspalvelut kahdelle (2) optiokaudelle vuodeksi kerrallaan.

Optiokauden hyödyntäminen on perusteltua, koska nykyisen toimittajan palvelutaso on ollut sopimuksen mukaista ja yhteistyö menestyksekkästä. HKL on asiantuntemuksellaan arvioinut markkinahintatasoa ja toteaa nykyisten sopimushintojen olevan markkinoiden mukaiset ja siten hyväksyttävällä tasolla.

HKL järjestää seuraavan kilpailutuksen siivouspalveluiden tuotosta syksyllä 2019/talvella 2020.

Aikaisemmat päätökset:

Johtokunnan päätös 115 §, 16.6.2015: Sopimuskauden 1.11.2015 – 31.10.2018 ajaksi enintään 3.397.429,44 euroa (alv 0 %).

Johtokunnan päätös 95 §, 31.5.2018: Optiokauden 1.11.2018 – 31.10.2019 ajaksi enintään 1.327.302,24 euroa (alv 0 %)

Tämän päätöksen jälkeen hankinnan kokonaiskustannukset ovat yhteensä enintään 6.218.377,72 euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Satu Rämö, suunnittelija, puhelin: 310 22718
[satu.ramo\(a\)hel.fi](mailto:satu.ramo(a)hel.fi)
Eeva Lindroos, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34879
[eeva.lindroos\(a\)hel.fi](mailto:eeva.lindroos(a)hel.fi)

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta

13.06.2019

Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Tekninen isännöitsijä
Suunnittelija

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 16.05.2019 § 94

HEL 2015-006893 T 02 08 02 01

Päätös

Poistettiin.

31.05.2018 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Satu Rämö, suunnittelija, puhelin: 310 22718
satu.ramo(a)hel.fi
Eeva Lindroos, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34879
eeva.lindroos(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 16.06.2015 § 115

HEL 2015-006893 T 02 08 02 01

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikennelaitoksen (HKL) hankkimaan HKL:n hallinnoimien kiinteistöjen (sis. metroasemat, varikot, pääkonttori ja muut kiinteistöt) siivouspalvelut Helsingin kaupungin palvelut Oy:ltä 1.11.2015 – 31.10.2018 väliseksi ajaksi yhteensä enintään 3.397.429,44 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan ja lisäksi mahdollisia lisätöitä enintään 20.808,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa liikennelaitoksen tarvittaessa jatkamaan sopimusta kahdella (2) optiokaudella, yksi (1) vuosi kerrallaan niin, että liikennelaitos päättää option käyttämisestä kuusi (6) kuukautta ennen sopimuskauden ja ensimmäisen optiovuoden päättymistä.

Esittelijä

13.06.2019

Asia/22

---

yksikön johtaja
Juha Saarikoski

Lisätiedot

Päivi Kontro, kiinteistöpäällikkö, puhelin: 310 35160
paivi.kontro(a)hel.fi

§ 119

Kiinteistöjen ulkopuhtaanapito- ja talvikunnossapitopalvelujen hankinta toiselle optiokaudelle

HEL 2017-006581 T 02 08 02 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) käyttämään Stara Kaupunkitekniikan ylläpidon tarjouksen KTY-17218, 24.5.2017 mukaisen toisen optiokauden (1.7.2019 – 30.6.2020) ja tilaamaan suorahankintana kiinteistöjen ulkopuhtaanapito- ja talvikunnossapitopalvelut yhteensä enintään 1.142.009,96 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n tilaamaan sopimushintaan kuulumattomia erillisveloitettavia töitä, kuten lumenpoisajoa yhteensä enintään 171.300,00 eurolla (alv 0 %) eli 15 % sopimushinnasta.

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Jari Lukkarinen, tekninen asiantuntija, puhelin: 310 70446
jari.lukkarinen(a)hel.fi
Eeva Lindroos, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34879
eeva.lindroos(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Tekninen asiantuntija

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankintaan sisältyvät hoitoalueet ovat metroasemien, terminaalien ja liityntäpysäköintien alueita sekä raitioliikenteen pysäkkialueita. Hoitoalueet rajautuvat kaupunkiympäristötoimialan rakennuttamispalveluiden hoitovastuualueisiin, joiden ylläpidosta on tähän saakka vastannut Stara Kaupunkitekniikan ylläpito.

Esitettävän optiokauden alkukaudella käynnistetään palvelukonseptin kehitystyö yhdessä toimittajan kanssa, minkä tavoitteena on saada toimintaa entistä kustannustehokkaammaksi nykyisellä laatutasolla.

Hoitopalveluiden hankinta Stara Kaupunkitekniikan ylläpidolta toiselle optiokaudelle on näiltä osin kokonaistaloudellisesti edullisin ratkaisu.

Hankinta toteutetaan kaupungin sisäisenä hankintana.

Aikaisemmat päätökset:

Johtokunnan päätös 15 §, 13.6.2017: 1.313.309,96 euroa (alv 0 %)
Toimitusjohtajan päätös 60 §, 13.7.2018: 1.313.309,96 euroa (alv 0 %)

Tämän päätöksen jälkeen hankinnan kokonaiskustannukset ovat enintään 3.939.929,88 euroa (alv 0 %) varsinaiselta sopimuskaudelta ja optiokausilta.

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Jari Lukkarinen, tekninen asiantuntija, puhelin: 310 70446
jari.lukkarinen(a)hel.fi
Eeva Lindroos, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34879
eeva.lindroos(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Tekninen asiantuntija

Päätöshistoria

13.06.2019

Kaupunkiympäristön toimiala Liikenneliikelaitos Toimitusjohtaja 13.07.2018 § 60

HEL 2017-006581 T 02 08 02 01

Päätös

Vs. toimitusjohtaja päätti käyttää HKL:n ja Stara Kaupunkitekniikan ylläpidon välisen sopimuksen optiokauden (1.7.2018 – 30.6.2019) ja tilata suorahankintana kiinteistöjen ulkopuhtaanapito- ja talvikunnossapitopalvelut 1.142.009,96 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Lisäksi vs. toimitusjohtaja päätti tarvittaessa tilata sopimushintaan kuulumattomia erillisveloitettavia töitä, kuten lumenpoisajoa yhteensä enintään 171.300,00 eurolla (alv 0 %) eli 15 % sopimushinnasta.

Päätöksen perustelut

Hankintaan sisältyvät hoitoalueet ovat metroasemien, terminaalien, liityntäpysäköintien alueita sekä raitioliikenteen pysäkkialueita. Hoitoalueet rajautuvat kaupunkiympäristötoimialan rakennuttamispalveluiden hoitovastuualueisiin, joiden ylläpidosta on tähän saakka vastannut Stara Kaupunkitekniikan ylläpito. HKL selvittää kauden 2018 – 2019 aikana palvelun laajuuden ja tarpeen ja tulee kilpailuttamaan ulkopuhtaanapidon ja talvikunnossapitopalvelut kevään 2019 aikana.

Hoitopalveluiden hankinta Stara Kaupunkitekniikan ylläpidolta optiokaudelle on näiltä osin kokonaistaloudellisesti edullisin ratkaisu.

Tilaus perustuu liikenneliikelaitoksen johtokunnan päätökseen 13.6.2017 (15 §), jossa johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n jatkamaan sopimusta enintään yhden (1) optiovuoden ajan sopimuksen mukaisin hinnoin (arvioitu hinta 1.142.009,96 euroa/vuosi tasossa 6/2017) ja ehdoin.

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n tekemään vuosittain tarvittaessa enintään 171.300,00 eurolla (alv 0 %) sopimushintaan kuulumattomia erillisveloitettavia töitä.

Aikaisemmat päätökset:

Johtokunnan päätös 15 §, 13.6.2018: 1.313.309,96 euroa

Tämän päätöksen jälkeen hankinnan kokonaiskustannukset ovat enintään 2.626.619,92 euroa (alv 0 %) varsinaiselta sopimuskaudelta ja optiokaudelta.

Hankinta toteutetaan kaupungin sisäisenä hankintana.

Lisätiedot

13.06.2019

Jari Lukkarinen, tekninen asiantuntija, puhelin: 310 70446
jari.lukkarinen(a)hel.fi

Eeva Lindroos, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34981
eeva.lindroos(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 13.06.2017 § 15

HEL 2017-006581 T 02 08 02 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen tilaamaan HKL:n omistamien kiinteistöjen ulkopuhtaanapito- ja talvikunnossapitopalveluita Stara Kaupunkitekniikan ylläpidolta tarjouksen KTY-17218 mukaisesti kaudelle 1.7.2017 – 30.6.2018 yhteensä enintään 1.142.009,96 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Johtokunta päätti lisäksi oikeuttaa liikenneliikelaitoksen tarvittaessa hankkimaan sopimushintaan kuulumattomia erillisveloitettavia töitä, kuten lumenpoisajoa yhteensä enintään 171.300,00 eurolla (alv 0 %) eli 15 % sopimushinnasta.

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n toimitusjohtajan erillisellä pöytäkirjapäätöksellä jatkamaan nyt tehtävää sopimusta enintään yhdellä (1) optiokaudella alkuperäistä sopimuskautta vastaavalla sopimushinnalla (tasossa 6/2017).

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Janina Lempinen, tekninen isännöitsijä, puhelin: 310 35979
janina.lempinen(a)hel.fi

§ 120

Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä asiat tiedoksi.

Kaupunginvaltuusto (Kvsto)

Kvsto 24.4.2019 § 129, asia/9

Vuoden 2020 talousarvioehdotuksen valmistelua koskeva lähetekeskustelu HEL 2019-003205 T 02 02 00

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Kvsto 8.5.2019 § 141, asia/6

Kotikaupunkina Helsinki 2016 -ohjelman seurantaraportti 2019
HEL 2015-013121 T 10 01 00

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Kaupunginhallitus (Khs)

Khs 29.4.2019 § 263, asia/3

V 8.5.2019, Liikenneliikelaitoksen johtokunnan jäsenen valinta
HEL 2019-004837 T 00 00 02

Khs 29.4.2019 § 276, asia/16

V 8.5.2019, Kotikaupunkina Helsinki 2016 -ohjelman seurantaraportti
2019
HEL 2015-013121 T 10 01 00

Khs 29.4.2019 § 291, asia/32

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikoilla 16 ja 17

===

johtokunnat

===

- liikenneliikelaitos 18.4.2019

===

[Linkki pöytäkirjaan](#)

13.06.2019

Khs 6.5.2019 § 321, asia/29

Luottamushenkilöiden virkamatkojen periaatteet
HEL 2019-002416 T 00 01 00

Khs 6.5.2019 § 327, asia/35

Vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2020–2022 taloussuunnitelman
raami ja laatimisohteet
HEL 2019-003761 T 02 02 00

Khs 6.5.2019 § 329, asia/37

Valtuutettu Leo Straniuksen toivomusponsi olennaisista ilmasto- ja ympäristömittareista AM-ohjelman seurantaraportissa
HEL 2018-006281 T 00 00 03

Khs 6.5.2019 § 331, asia/39

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 18

===

johtokunnat

===

- liikenneliikelaitos 2.5.2019

===

[Linkki pöytäkirjaan](#)

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Khs 20.5.2019 § 385, asia/23

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 20

===

johtokunnat

===

- liikenneliikelaitos 16.5.2019

===

Khs 20.5.2019 § 382, asia/20

13.06.2019

Asia/24

Telakkakatu-Eiranranta raitioradan ja ratasähkötöiden hankesuunnitelmat

HEL 2019-004499 T 08 02 01

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Rain Mutka

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Rain Mutka

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 121

Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi, että johtokunnan puheenjohtajan ilmoitukset viikolta 18 – 21/2019, ettei ota/esitlee otettavaksi johtokunnan käsiteltäväksi seuraavia toimitusjohtajan ja yksiköiden johtajien tekemiä päätöksiä:

	§
Toimitusjohtaja	71 – 85
Yhteiset palvelut, hallintojohtaja	
Toiminnanohjaus, yksikön johtaja	2 – 3
Infra ja kalusto, yksikön johtaja	34 – 43
Kunnossapito, yksikön johtaja	27
Liikennöinti, yksikön johtaja	3

[Linkki päätöksiin](#)

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Rain Mutka

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Rain Mutka

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.06.2019

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 97, 98, 99, 113, 114, 120 ja 121 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 100, 101, 102, 103, 104, 105, 107 ja 115 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä,

13.06.2019

joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen johtokunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3

MUUTOKSENHAKU HANKINTAPÄÄTÖKSEEN

Pöytäkirjan 106, 108, 109, 110, 111, 112, 116, 117, 118 ja 119 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta vaatimalla hankinta-oikaisua tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

13.06.2019

OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankintaoikaisu.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolta hankintaoikaisu vaaditaan, on Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen johtokunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Postiosoite
PL 53250
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Toinen linja 7 A
Helsinki 53

Puhelin
3101071
Faksi

Y-tunnus

Tilinro

Alv.nro

13.06.2019

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa halua vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUDELLE

Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Hankintaoikaisun vireilletulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

13.06.2019

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Markkinaoikeuden asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 43314
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 43300

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella,

13.06.2019

jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä osoitteeseen:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Odotusaika

EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Oikeudenkäyntimaksu

Markkinaoikeus perii asian käsittelystä maksua 2050 euroa, jos hankinnan arvo on alle 1 miljoona euroa; 4100 euroa, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja alle 10 miljoonaa euroa; ja 6140 euroa, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.

Pöytäkirja

13.06.2019

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä.
Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

13.06.2019

Liikenneliikelaitoksen johtokunta

Laura Rissanen
puheenjohtaja

Anu Suoranta
puheenjohtaja

Heidi Turpela
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Stefan Loman

Kirsi Maria Sutton

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 24.06.2019.